

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tuloverolain (1535/1992) 34 b §:n 2 momentti, 54 d §, 60 §:n 3 momentti, 96 a ja 131 a §, 132 §:n 2 momentti, 133 §:n 2 momentti ja 134 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 34 b §:n 2 momentti laissa 876/2017, 54 d § laeissa 1741/2009, 792/2012, 1510/2016 ja 876/2017, 60 §:n 3 momentti laissa 1741/2009, 96 a § laeissa 772/2004 ja 1510/2016, 131 a § laissa 1515/2011, 132 §:n 2 momentti laissa 409/2005, 133 §:n 2 momentti laissa 1115/2005 ja 134 §:n 2 momentti laissa 772/2004, *muutetaan* 34 a §:n 1 momentti, 34 b §:n 1, 3, 5 ja 7 momentti sekä 68 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 34 a §:n 1 momentti sekä 34 b §:n 3, 5 ja 7 momentti laissa 1741/2009, 34 b §:n 1 momentti laissa 792/2012 ja 68 §:n 2 momentti laissa 876/2017, sekä *lisätään* 34 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1741/2009 ja 732/2019, siitä lailla 732/2019 kumotun 4 momentin tilalle uusi 4 momentti, lakiin uusi 34 c § ja 68 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 772/2004 ja 876/2017, uusi 6 ja 7 momentti seuraavasti:

34 a §

Vapaaehtoiseen yksilölliseen eläkevakuutukseen ja pitkäaikaissästämissopimukseen perustuvat suoritukset

Veronalaista pääomatuloa on luonnollisen henkilön ottamaan 34 c §:n mukaiseen vapaaehtoiseen yksilölliseen eläkevakuutukseen perustuva eläke ja muu vakuutusasu sekä takaisinoston perusteella saatu määrä, samoin kuin mainitun pykälän mukaiseen sidotusta pitkäaikaissästämisestä annetussa laissa (1183/2009) tarkoitettuun sopimukseen (*pitkäaikaissästämissopimus*) perustuva suoritus.

Vapaaehtoiseen yksilölliseen eläkevakuutukseen tai pitkäaikaissästämissopimukseen perustuvasta suorituksesta on kuitenkin veronalaista pääomatuloa vain tuotto siltä osin kuin suoritus on kertynyt sellaisten maksujen perusteella, joita ei ole saanut vähentää verotuksessa. Suorituksen tuotoksi katsotaan se suhteellinen osuus, joka suorituksen maksuhetkellä vastaa vakuutuksessa tai sopimuksessa jäljellä olevan tuoton osuutta jäljellä olevasta siitä eläkkeen tai säästövarojen määrästä, joka on kertynyt sellaisten maksujen perusteella, joita ei ole saanut vähentää verotuksessa.

34 b §

Eläkevakuutukseen ja pitkäaikaissästämissopimukseen perustuvan suorituksen verotusta koskevia erityisiä säännöksiä

Jos vakuutukseen perustuva eläke tai pitkäaikaissästämissopimukseen perustuva suoritus maksetaan lyhyemmässä ajassa kuin 10 vuodessa tai lyhyemmässä kuin 34 c §:n 5 kohdan mukaisessa ajassa taikka jos eläke tai suoritus maksetaan mainitun pykälän 3 tai 4 kohdan vastaisesti, maksettu määrä luetaan pääomatuloksi 50 prosentilla korotettuna. Korotusta ei

kuitenkaan määrätä siltä osin kuin verovelvollinen osoittaa, että maksuja ei ole vähennetty Suomen verotuksessa.

Jos oikeus eläkkeeseen, suoritukseen tai säästövaroihin luovutetaan tai pantataan, lainana, luovutushintana tai muutoin saatu määrä luetaan vakuutetun, säästäjän tai varoihin oikeutetun pääomatuloksi 50 prosentilla korotettuna. Eläkettä tai suoritusta myöhemmin nostettaessa veronalaisesta määrästä vähennetään aiemmin tuloksi luettu määrä, ei kuitenkaan korotuksen osuutta.

Eläkettä tai suoritusta ei katsota saaduksi, jos vakuutuksenottaja tai säästäjä irtisanoo sopimuksen ja tekee uuden 34 c §:ssä säädetyt edellytykset täyttävän sopimuksen mainitun pykälän 8 kohdassa tarkoitetun vakuutuksenantajan tai palveluntarjoajan kanssa. Edellytyksenä on, että kertyneet säästövarat siirretään suoraan uuden sopimuksen osapuolena olevalle edellä tarkoitetulle vakuutuksenantajalle tai palveluntarjoajalle.

Jos säästövarat siirretään muulle kuin 5 momentissa tarkoitetulle vakuutuksenantajalle tai palveluntarjoajalle tai uusi sopimus ei täytä 34 c §:ssä säädettyjä edellytyksiä, säästövarojen siirtohetken arvo luetaan vakuutuksenottajan tai säästäjän pääomatuloksi 50 prosentilla korotettuna. Eläkettä tai etuutta myöhemmin nostettaessa veronalaisesta määrästä vähennetään aiemmin tuloksi luettu määrä, ei kuitenkaan korotuksen osuutta.

34 c §

Vapaaehtoisena yksilöllisenä eläkevakuutuksena tai pitkäaikaissästämissopimuksena pidettävät sopimukset

Vapaaehtoisena yksilöllisenä eläkevakuutuksena tai pitkäaikaissästämissopimuksena pidetään seuraavat edellytykset täyttäviä sopimuksia:

1) vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen on ottanut verovelvollinen tai hänen puolisonsa, ja vakuutuksessa verovelvollinen on vakuutettuna;

2) pitkäaikaissästämissopimuksen on tehnyt verovelvollinen tai hänen puolisonsa, ja sopimuksessa verovelvollinen on sidotusta pitkäaikaissästämisestä annetussa laissa tarkoitettu varoihin oikeutettu;

3) vakuutus sopimuksen tai pitkäaikaissästämissopimuksen mukaan vakuutusta ei voida takaisinostaa eikä säästömäärää nostaa 4 kohdassa mainittua ajankohtaa aiemmin muilla vakuutetun tai pitkäaikaissästämissopimuksen mukaan varoihin oikeutetun olosuhteisiin liittyvillä perusteilla kuin näiden vähintään vuoden kestäneen työttömyyden tai pysyvän työkyvyttömyyden tai osatyökyvyttömyyden, puolison kuoleman tai avioeron perusteella;

4) vakuutus sopimuksen tai pitkäaikaissästämissopimuksen mukaan vanhuuseläkettä aletaan maksaa vakuutetulle tai pitkäaikaissästämissopimukseen perustuvia suorituksia varoihin oikeutetulle aikaisintaan hänen saavutettuaan syntymävuotensa ja sopimuksen tekoajan perusteella seuraavan taulukon mukaan määräytyvän iän:

a) sopimus on tehty ennen 1 päivää tammikuuta 2013	
syntymävuosi	eläkeikä, vuotta
1957 tai aiemmin	63
1958—1961	64
1962—1972	65
1973—1984	66

1985—1997	67
1998 tai myöhemmin	68
b) sopimus on tehty 1 päivänä tammikuuta 2013 tai sen jälkeen	
syntymävuosi	eläkeikä, vuotta
1957 tai aiemmin	68
1958—1961	69
1962 tai myöhemmin	70;

5) vakuutus sopimuksen tai pitkäaikaissäästämissopimuksen mukaan eläke tai muu suoritus maksetaan muissa kuin 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa toistuvina erinä vuosittain tai lyhyemmin määräajoin varoihin oikeutetun tai edunsaajan jäljellä olevan eliniän aikana tai vähintään 10 vuoden aikana siten, että kunakin vuonna suoritetaan enintään se osa jäljellä olevasta säästö määrästä, joka saadaan jakamalla jäljellä oleva säästö määrä jäljellä olevien maksuvuosien lukumäärällä; kalenterivuoden aikana eläkettä tai muuta suoritusta voidaan kuitenkin jäljellä olevasta säästö määrästä riippumatta maksaa aina 2 000 euroon asti;

6) vakuutus sopimuksen tai pitkäaikaissäästämissopimuksen mukaan sopimukseen perustuvaa oikeutta ei saa luovuttaa eikä pantata;

7) vakuutuslaitos, talletuspankki, rahastoyhtiö tai sijoituspalveluyritys on vakuutus sopimuksessa tai pitkäaikaissäästämissopimuksessa sitoutunut antamaan Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset Verohallinnon määräämät tiedot Verohallinnon määräämällä tavalla;

8) vakuutus on otettu Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa asuvasta tai siellä kiinteästä toimipaikasta toimivasta vakuutuslaitoksesta tai pitkäaikaissäästämissopimus on tehty Suomessa asuvan tai täällä kiinteästä toimipaikasta toimivan palveluntarjoajan kanssa.

68 §

Työnantajan maksamat vakuutusmaksut

Työnantajan maksamat, tämän työntekijälleen ottaman 34 c §:n 4, 5 ja 7 kohdassa säädetyt edellytykset täyttävän vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen maksut katsotaan vakuutetun veronalaiseksi ansiotuloksi kuitenkin vain siltä osin kuin niiden yhteismäärä verovuonna ylittää 8 500 euroa.

Työnantajan maksamat kollektiivisen lisäeläketurvan maksut eivät ole työntekijän veronalaista tuloa.

Kollektiivisella lisäeläketurvalla tarkoitetaan työnantajan työntekijöistä koostuvalle henkilöpiirille järjestämää vapaaehtoista lisäeläketurvaa, jonka henkilöpiiri on määritelty ryhmittäin työalan tai muun siihen verrattavan perusteen mukaan siten, ettei se tosiasiaassa kohdistu nimettyihin tai muutoin yksilöllisesti määrättyihin henkilöihin. Kollektiivisena lisäeläketurvana ei kuitenkaan pidetä järjestelyä, joka on tarkoitettu koskemaan vain yhtä työnantajan palveluksessa olevaa henkilöä kerrallaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2027. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2027 toimitettavassa verotuksessa.

Poiketen siitä, mitä 34 a §:n 1 momentissa säädetään, luonnollisen henkilön ottamaan vapaaehtoiseen yksilölliseen eläkevakuutukseen perustuva eläke ja muu vakuutusmaksu sekä takaisinoston perusteella saatu määrä samoin kuin pitkäaikaissäästämissopimukseen perustuva suoritus on veronalaista ansiotuloa siltä osin kuin se on kertynyt ansiotulosta vähennettyjen maksujen ja niille kertyneen tuoton perusteella.

Lain 34 a §:n 4 momenttia sovelletaan vapaaehtoiseen yksilölliseen eläkevakuutukseen tai pitkäaikaissäästämissopimukseen perustuvaan suoritukseen, joka on kertynyt lain voimaantulon jälkeen maksettujen maksujen perusteella. Ennen lain voimaantuloa maksettujen maksujen perusteella kertyneeseen suoritukseen sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä suorituksen veronalaisuudesta.

Ennen tämän lain voimaantuloa otettuihin vapaaehtoiisiin yksilöllisiin eläkevakuutuksiin ja pitkäaikaissäästämissopimuksiin sovelletaan tämän lain 34 b §:n asemesta tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä eläkkeen tai suorituksen verottamisesta korotettuna.

Mitä tämän lain 34 b §:n 1 momentissa ja edellä 4 momentin nojalla sovellettavissa säännöksissä eläkkeen tai suorituksen verottamisesta korotettuna säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos verovelvolliselle maksetaan kertasuorituksena vakuutukseen tai pitkäaikaissäästämissopimukseen kertyneet säästövarat kokonaisuudessaan, säästövarojen määrä tämän lain voimaan tullessa on enintään 5 000 euroa ja suoritus maksetaan kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Työnantajan ennen tämän lain voimaantuloa työntekijälle ottamiin vapaaehtoiisiin yksilöllisiin eläkevakuutuksiin sovelletaan tämän lain 68 §:n 2 momentin asemesta tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 27.6.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Valtiovarainministeri Riikka Purra